

масових комунікацій, Кафедра соціології та психології; Соціологічна асоціація України. – Х.: ХНУВС, 2015. – 166 с.

4. Змановская Е.В. Девиантология: Психология отклоняющегося поведения: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд., испр. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 288 с.

5. Медведев В.С. Психология злочинної діяльності // В.С. Медведев. – К.: Атіка, 2012. – 204 с.

Дяченко Анна Максимівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Психологія» Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук *Дідух М. М.*

ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Одним з важливих переломних періодів у житті людини є перехід із школи до навчання в закладах вищої освіти. Особливого значення ця ситуація набуває тоді, коли разом з цим змінюється соціокультурне середовище міської і сільської місцевості. Даний період зазвичай характеризується змінами звичних умов, сфери спілкування і ритму життя, підвищенням вимог до самостійності і відповідальності, інтенсивними розумовими навантаженнями. Що може призвести до виникнення хронічної емоційної напруженості, тривожних станів, провокуючи зниження соціально-психологічної адаптації. Це, в свою чергу, негативно впливає на гармонійний особистісний розвиток і психічне здоров'я студентів.

Дослідження проблеми тривожності відображене в працях таких Рікрофт, С. Серазон, Ч. Спілбергер, Дж. Тейлор, З. Фрейд, К. Хорні та ін.

Тривожність в сучасній світовій науці розглядається з різних позицій, численними науковими течіями та вченими. Як зазначали Р. Мей та інші «тривожність – центральна проблема сучасної цивілізації, як найважливіша характеристика нашого часу». Під тривожністю розуміють схильність людини до переживання стану тривоги. Частіше за все тривожність людини пов'язана з очікуванням соціальних наслідків її успіху або невдачі.

Виділяють два види тривожності: особистісну і ситуативну. Особистісна тривожність стає рисою особистості людини і відбивається на її негативному (тривожному, неспокійному) ставленні до будь-яких життєвих ситуацій, постійно передбачаючи в них небезпеку.

Ситуативна тривожність – це зазвичай тимчасовий стан для конкретних ситуацій, вона рідко виникає в звичних ситуаціях.

Рівень тривожності показує внутрішнє ставлення студентів до певного типу ситуації і дає непряму інформацію про характер взаємин з однолітками і дорослими.

Коли ж цей рівень перевищує оптимальний, можна говорити про прояв підвищеної тривожності. Підвищений рівень може свідчити про недостатню емоційну пристосованість до інших соціальних ситуацій. У осіб з даним рівнем проявляється ставлення до себе як до слабого, невмілого.

Зазвичай тривожні студенти це невпевнені в собі люди, з нестійкою самооцінкою, які вкрай рідко проявляють ініціативу. Вважають за краще не звертати на себе увагу оточуючих, намагаються точно виконувати вимогу – не порушують дисципліну. Таких людей називають скромними, сором'язливими [2]. Тривожні студенти, як правило, не користуються загальним визнанням в групі, але і не виявляються в ізоляції, вони частіше входять в число найменш популярних груп, так як дуже часто невпевнені в собі, замкнуті, нетовариські, або, ж навпаки, настирливі, або озлоблені. Також причиною непопулярності їх є безініціативність з-за своєї невпевненості в собі, отже, ці студенти не завжди можуть бути лідерами в міжособистісних взаєминах [1].

З метою діагностики особливостей тривожності студентів, нами було проведено методику «Дослідження тривожності (Опитувальник Спілберга)» на базі Національній академії внутрішніх справ за спеціальністю «психологія».

За результатами експерименту було виявлено, що в групі помірний рівень реактивної тривожності (53%). Це значить, що у більшості студентів спостерігається напруга, занепокоєння, нервозність від деяких ситуацій.

Особистісна тривожність у студентів характеризується високим рівнем (60%). Це можна пояснити змінами, що викликані вступом до ЗВО – перемінами їх буденного оточення, режиму дня і т.д, як наслідок – фізичне та психологічне навантаження [3].

Також було визначені групи студентів з помірним (27%) та низьким (13%) рівнем особистісної тривожності, які вимагають підвищеної уваги до мотивів діяльності і підвищення почуття відповідальності.

Визначено, що у більшості студентів-першокурсників переважають високі показники тривожності.

Отже, висока тривожність є негативною особистісною рисою і несприятливо позначається на життєдіяльності людини, викликає невпевненість у своїх силах, є умовою формування негативного статусу особистості і конфліктних відносин, створює передумови для агресивної поведінки. Тому корекція рівня тривожності є актуальним завданням психології [4].

Список використаних джерел

1. Журавель А. В. Четверикова І. Ю. Тривожність як індивідуально-психологічний фактор суїцидального ризику у юнацькому віці // Молодий вчений. 2016. № 5. С. 552–555.
2. Коренева Ю. П. Тривожність як чинник невротизації особистості: теоретичний ракурс проблеми ева // Теоретичні і прикладні проблеми психології 2016. № 1. С. 100–109.
3. Спілбергер Ч. Д. Концептуальні і методологічні проблеми дослідження тривоги. М.: Фізкультура і спорт, 1983. 118 с.
4. Ханін Ю. Л. Межличностная и групповая тревога в условиях значимой совместной деятельности // Вопросы психологии. 2010. № 5. С. 48–51.

Заставська Юстина Ярославівна,

курсант ННІ № 3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук
Литвин В. В.

СТРЕС У СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Актуальність обраної теми кожного разу набуває все більшої уважності з боку науковців України та психологічної школи Національної академії внутрішніх справ. У професійній сфері діяльності співробітники поліції зустрічаються з безліччю специфічних стрес-факторів, котрі можуть привести до розладів невротичного реєстра, або в найкращому разі викликають перевтому, загальні й професійні захворювання чи професійну деформацію.

Стрес – це система реакцій організму у відповідь на будь-яку висунуту до нього вимогу. Стрес виступає відповіддю на загрозу, яка може бути і реальною, і уявною.

Власне, Г. Сельє визначав стрес по-різному:

– «це те, що прискорює процес старіння, проводячи нас крізь колотнечі (халепи) життя», душевні потрясіння;

– «стрес – це шкода, завдана нашому організмові у відповідь на наш життєвий досвід». Причиною такої шкоди є реакція організму на подію, а не сама подія [2; с. 90].

Службова діяльність правоохоронців є стресогенною, навіть екстремальною, адже пов'язана із припиненням злочинних посягань на життя та здоров'я пересічних громадян, часто здійснюється в надзвичайних обставинах та ситуаціях, пов'язаних з підвищеним професійним ризиком, небезпекою для життєдіяльності. Тож, адаптуватися до умов агресивного середовища та підвищити рівень стресостійкості є важливим психологічним вмінням для правоохоронця [3; с. 195].